

UPPSALA
UNIVERSITET

Nationellt centrum för
kvinnofrid

National Centre for
Knowledge on Men's Violence
Against Women

SE-751 85 Uppsala

Besöksadress/Visiting address:
Akademiska sjukhuset
Ingång 17

Uppsala University Hospital
Entrance 17

Telefon/Phone:
018-611 27 93
+46 18 611 27 93

Telefax/Fax:
018-50 73 94
+46 18 50 73 94

www.nck.uu.se

1 (2)

Remissvar

2013-12-13

NCK 2013/15

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

**Nationellt centrum för kvinnofrids yttrande angående
utredningen *Kvinnor och barn i rättens gränsländ 2012:45***

Nationellt centrum för kvinnofrid, NCK, instämmer med utredningens förslag att det finns ett behov av att se över hanteringen av de situationer där utländska kvinnor, som beviljats uppehållstillstånd på grund av anknytning, utsätts för våld i en nära relation och förövaren är en svensk medborgare. Hotet om utvisning försvårar möjligheten för våldsutsatta kvinnor med tillfälliga uppehållstillstånd att lämna relationen. De utsatta kvinnorna har ofta medvetet isolerats från samhället av mannen. Det kan föreligga språksvårigheter och kvinnorna har inte alltid informerats om eller haft tillgång till information om sina rättigheter. Våldsutsatta kvinnor som beviljats uppehållstillstånd på grund av anknytning befinner sig i en särskilt sårbar situation.

NCK instämmer med utredningens förslag att den så kallade tvåårsregeln bör utredas vidare. Den nuvarande lagstiftningen försätter våldsutsatta kvinnor i ett underläge som riskerar att hålla dem kvar i en våldsam relation. Detta är bekymmersamt och i motsättning till den svenska jämställdhetspolitiken.

Som utredningen skriver är det utifrån ett brottsofferperspektiv bättre att frångå tvåårsregeln och göra en prövning av anknytningsrelationens/förhållandets seriositet och hållbarhet vid ett första tillfälle snarare än efter att tvåårsperioden är slut. NCK instämmer med utredningens förslag att Migrationsverket ska göra en riskbedömning och seriositetsprövning vid snabba anknytningar och att det även bör gälla när personerna har ingått äktenskap i utlandet.

Vidare anser NCK att det är viktigt att anknytningspersonen särskilt provas genom utdrag ur kriminalregister, polisregister och folkbokföringen. Det ska inte vara möjligt att upprepade gånger inleda en anknytningsrelation och därefter utsätta olika kvinnor för våld och kränkningar utan att de kan lämna relationen.

I enlighet med utredningens förslag anser NCK att alla otidsenliga inskränkningar i skyddsregeln ska tas bort och det enda kriterium som ska finnas kvar är att förhållandet ska ha inletts seriöst. Skyddsregeln i dess nuvarande utformning speglar inte dagens kunskap om mäns våld mot kvinnor och ger inte ett effektivt skydd för kvinnorna. Det är orimligt att utländska kvinnor, som har ett tillfälligt uppehållstillstånd, inte har samma skydd mot våld i nära relationer som svenska kvinnor har.

NCK instämmer även med utredningens övriga förslag. Migrationsverket ska genom de svenska utlandsmyndigheterna informera alla sökanden om ordningen med den uppskjutna invandringsprövningen och det tillfälliga uppehållstillståndet. Men information om vilka rättigheter kvinnorna har och vilka hjälpinstanser vid våldsutsatthet som finns att tillgå bör vid samma tillfälle ges till alla sökanden.

Samordnade insatser för att hjälpa och stödja kvinnor som kommer till Sverige genom en anknytningsrelation och som far illa är välkommet och då är länsstyrelsen i Värmland en bra aktör att leda den samordningen.

I detta ärende har professor Gun Heimer varit beslutande. Utredare Mattias Friström har varit föredragande.

Gun Heimer
Professor/överläkare, chef
Nationellt centrum för kvinnofrid
Uppsala universitet